

www.e-rara.ch

**Catena explanationum veterum sanctorum patrum, In Acta
Apostolorum, et Epistolas catholicas**

Oecumenius

Basileae, 1552

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-1225>

Ex commentariis divi Ioannis Chrysostomi in Matthaeum de sacrarum scripturarum lectione

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

xviii EX COMMENTARIIS DI
 ui Ioannis Chrysoſtomi in Matthæum
 de ſacrarum ſcripturarum
 lectione.



Debemus quidem nos nequæ ſcri-
 pturarum ope indigere, ſed ita pu-
 ritate uitæ præſtare, ut ſpiritus gra-
 tia animis noſtris uicem librorum ex-
 pleret: ut ſicut libri atramento, ita corda no-
 ſtra ſpiritu eſſent inſcripta. Quoniam uerò gra-
 tiam hanc repudiauiſimus, agere uel ſecundam nauig-
 ationem amplectamur. Nam prius illud longè
 Genef. 6. melius fuiſſe ex ijs quæ & dixit & fecit Deus,
 Gen. 17. nobis manifeſtauit. Cùm Noë enim & Abraham
 Iob 38. & filiis eius, & Iob, & Moſe, non per literas,
 ſed ipſe, cùm purum eorum animum inueniſſet, co-
 ram loquebatur Deus. Vbi autem in fundum im-
 Exod. 3. probitatis totus Hebræorum populus fuiſſet de-
 Exo. 20. lapsus, poſtmodum literæ & tabulæ, ut per eas
 Exo. 34. commonerentur, neceſſariæ euaserunt. Atq; hoc
 ſanctis contigiſſe, non in uetere tantum testamen-
 to, ſed in nouo quoq; uidere unusquiſq; poteſt.
 Neque enim Apoſtoliſ ſcriptum quippiam dedit
 Deus, ſed loco literarum ſpiritus gratiam datu-
 rum ſe eſſe promiſit. Ille enim, inquit, cõmemora-
 bit uobis omnia. Utq; hoc multò melius fuiſſe in-
 Iohan. 14. telligas, audi quid per Prophetam dicat: Inſti-
 Hierem. 31. tuam; inquit, uobis testamentum nouum, dans le-
 ges meas in animum ueſtrum, & in corda ueſtra
 ſcribam

scribam ipsas, & erunt omnes dociles Deo. Vnde Paulus excellentiam hanc significans, se nō in 2. Cor. 3.
 tabulis lapideis, sed in tabulis cordis carneis legem accepisse dicebat. Sed cū tempore procedente alij dogmatibus, alij uita & moribus exorbitassent, rursus literarū cōmonitione opus fuit. Considera igitur quantū malum sit, si nos qui ita purē uiuere debebamus, ut ne scripturis quidem ullis indigeremus, sed loco librorum corda nostra spiritui inscribenda exhiberemus: ubi praestantiam eam amisimus, & literarum adiumento indiguimus, secundo remedio opportunē uti non uelimus. Nam si crimen est quōd eō relapsi sumus, ut literarū auxilio indiguerimus, & gratiā spiritus non seruauerimus: quanta accusatione digni censendi sumus, si ex oblato nobis hoc adiumento utilitatem consequi recusemus, & quasi frustra nobis datas literas negligamus? in maiorem sanē pœnam incideremus. Quod ne nobis contingat, diligenter quæso scripturis attendamus: & consideremus, quo pacto uetus lex fuerit tradita, & quo pacto nouum testamentum institutum. Quomodo igitur, & quando, & ubi data illa lex fuit? Post Aegyptiorū perniciem in deserto, in monte Sina, quum ex eo & fumus & Exod. 19.
 ignis exiret, cum tubæ sonitu, & tonitruis, & fulguribus, cū in ipsam caliginem penetrasset Moses. In nouo autē testamēto nō ita, neq; in de-

serto, neq; in monte, neq; cum fumo & tenebris
 & caligine & procella, sed principio diei in do-
Act. 2. mo omnibus cōsidentibus, multa cum quiete effe-
 cta omnia sunt: quippe cū illis qui rudiores ad-
 huc erant & intractabiliores, corporali quadā
 specie opus fuerit, deserti uidelicet, montis, fumi,
 sonitus tubæ, aliorumq; similiū: sublimiores uerò
 & obtemperantiores, qui corporū sensum tran-
 scenderant, nulla huiusmodi re indigerent. Nam
 licet in ipsis sonitus etiam quidam contigerit, id
 nō ob Apostolos, sed ob Iudeos qui aderant, eue-
 nit: quorum etiam causa linguæ quasi ignis appa-
Act. 2. ruerunt. Si enim etiam post hæc signa musto esse
 plenos Apostolos dixerunt, multo magis si nihil
Exo. 19. eorum uidissent, fuissent dicturi. Atque in ueteri
 quidem testamento cū ascendisset Moses, ita
 Deus descendit. Hic natura nostra in cœlum, imò
 in solium regale subducta, spiritus descendit. Si
 autē spiritus esset minor, quæ facta ab ipso sunt,
 maiora atque admirabiliora nullo pacto essent.
 Nam sicut tabulæ hæ cordis multo meliores, ita
Exo. 19 facta multo fuerūt splendidiora. Non enim e mon-
 te descenderunt Apostoli, sicut Moses, lapideas
 tabulas in manibus gestantes: sed spiritum in ani-
 mo circumferentes, & thesaurū quendam & fon-
 tem dogmatum & gratiarum & bonorum om-
 nium scatentem aperientes atq; effundentes, cū
 libri ipsi essent per gratiā ac leges animatæ, quo-
 cunq;

cunque discurrebant. Ita tria millia hominū, ita Act. 2.
 quinque millia, ita totius orbis populos attraxe-
 runt, quum Deus per eorum linguam omnes ac-
 cedentes alloqueretur.

E I V S D E M C H R Y S O S T O M I
 in Acta Apostolorum præfatio.



Ultis neq; quis sit liber is, neq; quis
 eum scripserit ac composuerit, satis
 notū est: idcirco ego in hoc præci-
 puè necessariò mihi incumbendum
 censui, ut ignorantes monerem, et nō cōmitterem
 ut tantus thesaurus latèret, atq; occultus iaceret.
 Tanta enim philosophia, & dogmatum rectitu-
 dine, eorū maxime quæ de spiritu dicta sunt, est
 refertus, ut non minorem quàm Euangelia nobis
 afferre utilitatem possit. Ne igitur ipsum negli-
 genter prætereamus, sed studiosè atque accuratè
 perpendamus. Hic enim uidere licet ea, quæ in
 Euangelijs prædixit Christus, re ipsa euenisse, ut
 in rebus ipsis lucentem iam ueritatem conspiciamus.
 Hic multam discipulorū in melius mutatio-
 nem ex spiritu effectā animaduertere possumus.
 Audiuerāt quippe à Christo dicente, Vnusquisq; Ioan. 14.
 qui in me credit, signa quæ ego facio, etiam ipse
 faciet, & maiora his faciet. Audiuerant, cū Matth. 10.
 prædiceret, ad principes & reges deducendos Ioan. 16.
 ipsos esse, et in synagogis illorū esse flagellandos,